

kazale zopet nove razpokline. Kdaj bo konec tega strahu! Bog se nas usmili!

Gospodarske novice.

Mlini za olje zopet odprti. Kakor smo že poročali, je vlada dala mline za olje zapreti. Več tednov so mlinarji in posestniki zaman čakali, da se mlini odprejo. Za stvar so se zavzeli poslanci Slov. Kmetijske Zveze in so posredovali pri ministrstvu na Dunaju in pri cesarskem namestniku grofu Claryju. V soboto, dne 14. aprila, je cesarska namestnija brzojavno sporočila, da se naj mlini za olje takoj odprejo. Olje iz bučnih in posolnčnih jederc se sme svobodno izdelovati, prepovedano je le izdelovati olje iz lanenega semena.

Splošna oddaja masti? Urad za ljudsko prehrano na Dunaju je za večino avstrijskih dežel odredil, da se bosta morala vsa svinjska mast, kar se je bo pridobilo po 1. maju, in vse surovo maslo, ki se je bo pridelo po 1. maju, oddati. Mast in maslo se bo smelo pošiljati po pošti in železnici edino le z dovoljenjem okrajnih glavarstev. Za Štajersko, Češko in Šlezijo še sedaj ta odredba ne stopi v veljavo.

Promet s sadjem 1. 1917. Dunajski državni ljudsko-prehranjevalni urad je ustanovil poseben oddelček za promet s sadjem 1. 1917. V Ustju ob Labi na Češkem se je dne 1. aprila vršilo posvetovanje odposlancev nemškočeških sadjarskih organizacij glede te nove vladne ustanove. Ravnatelj oddelka za promet s sadjem, dr. Schechner iz Dunaja, je udeleževal razloge, ki govorijo za državno ureditev sadnega prometa. Glavni cilji te nove uredbe so: 1. Kriti potrebe domačega prebivalstva in tovarn, ki izdelujejo razne sadne izdelke; 2. določiti gotove množine sadja za izvoz; 3. izločiti od te uredbe ono sadje, ki se kmalu skvari (tako sadje se bo lahko prosto prodajalo). Po daljši razpravi so se udeleženci zedinili v tem, da se sadna trgovina prepusti trgovcem s sadjem, ki imajo obrtno pravico. Vnovčenje sadja se mora vršiti pod nadzorstvom urada za promet s sadjem. Po deželah se bodo ustanovili uradi, ki bodo popisovali sadje in ga primerno razdeljevali. O stvari še bomo poročali.

Zasega sadja. Kakor izvemo, se je nedavno vršilo v Gradcu posvetovanje zastopnikov trgovcev s sadjem, članov obrtne zbornice, Kmetijske družbe, industrije in vladnih zastopnikov glede zasega in vnovčenja letošnje sadne letine. Čudimo se, da se k temu posvetovanju ni pozvalo tudi slovensko-štajerskih sadjarjev, ko je menda v Gradcu vendar predobro znano, da se večina štajerskega sadja prideluje na Slovenskem Štajerju. Zadevo o zasegi sadja bomo natančno zasledovali.

Cene za surovo maslo. Za surovo maslo veljajo v Avstriji v trgovini „na veliko“ sledeče temeljne najvišje cene: surovo maslo 1 kg 9 K 35 v; spuščeno maslo 11 K 68 v; surova svinjska mast 7 K 80 v, spuščena svinjska mast 8 K 75 v; surov svinjski špeh 7 K 80 v. V nadrobni trgovini pa veljajo sledeče cene: surovo maslo 10 K 80 v; spuščeno maslo 13 K 48 v; surova svinjska mast 8 K 60 v; spuščena svinjska mast 9 K 60 v in surov špeh 8 K 60 v.

Nove cene za fižol. Kranjska c. kr. Kmetijska družba je poslala vladi spomenico, v kateri jo opozarja, da so dosedanje cene za razne kmetijske pridelke v primeri s cenami tovarniških izdelkov mnogo prenizke. C. kr. urad za ljudsko prehrano je odgovoril in sporočil, da prihodnje dni izide naredba, ki določi začasno nove prevzemne cene za nekatere vrste stročnatih sadežev in sicer za fižol in grah letošnjega pridelka na 80 K za 100 kg. S to ceno je kmetovalec kolikor toliko ustrezno in zato se nujno pozovejo letos po možnosti veliko fižola nasaditi.

Promet s senom in slamo. Za leto 1917 se bo promet s senom in slamo uredil na novi podlagi. V ministrstvu za ljudsko prehrano se je te dni vršilo posvetovanje zastopnikov vojaštva, vlade, kmetijskih organizacij in trgovcev s senom. Oddaja sena in slame se bo menda tako uredila kot oddaja žita.

Pozor pri kupčiji plemenskih prašičev! List „Dolenjske Novice“ poroča: Po deželi so začeli nekateri navijati cene za mlade plemenske prašiče. Prodajajo in kupujejo se plemenski prašiči veliko predrago, vsled česar potem tožijo prašičerejci, da premalo prirede. Naj bi bili prašičerejci sami dovolj pametni ter naj bi ne preplačevali mladih plemenskih prašičev. Navijalci cen pri plemenskih prašičih pa naj se ovadijo pri sodišču, ker to so škodljivi kmeti in konsumentov. Kakor se čuje, je „Deželno mesto za dobavo klavne živine v Ljubljani“ organiziralo kupčijo s plemenskimi prašiči, ki je sicer prosta in brez monopola, po celi deželi in plačuje plemenske prašiče sledeče: 1. plemenske prašiče žlahtne pasme 10 do 12 tednov stare, v najvišji teži 15 kg, po 8 K kilogram žive teže; 2. plemenske prašiče mešane pasme 10 do 12 tednov stare, v najvišji teži 15 kg, po 7 K kilogram žive teže; 3. plemenske prašiče vseh pasem brez razlike, v teži od 15 do 25 kg, po 5.50 K kilogram žive teže; 4. plemenske prašiče vseh pasem brez razlike, v teži od 25 do 40 kg, po 5 K kilogram žive teže.

Najnovejša poročila.

Odstop gališkega ministra.

Dunaj, 18. aprila.
Posamezni listi pišejo, da se Poljski klub glede odstopa ministra dr. Bobrzynskega ni storil nobene končnoveljavne sklepa. Vsled tega je še sedaj nemogoče presoditi, ali se glede odstopa ministra ne da še kaj spremeniti. (Mogoče torej je, da se Bobrzynski ostane.)

Avstrijsko poročilo.

Dunaj, 18. aprila.

Vzhodno bojišče.

Topovski boj se je mestoma oživel. Sicer nobenih posebnih bojnih dogodkov.

Italijansko bojišče.

Položaj nespremenjen. Naš letalec je včeraj v račnem boju nad Beljakom sestrelil sovražno Farman-letalo. Zrakoplovce smo vjeli.

Albansko bojišče.

Italijani so skušali pri Skoci položiti pontonski most, a so bili po našem ognju zavrženi.

Najnovejše nemško uradne poročilo.

Berolin, 18. aprila.

Francosko bojišče.

Na bojnem polju pri Arrasu je postalo na posameznih odsekih artilerijsko delovanje zopet živahnije. Na prednjem delu naših črt ob obeh straneh reke Somme se vsak dan igravajo boji naših straž s sovražnimi prednjimi četami. Artilerijski ogenj je bil pri St. Quentinu, čegar stolnica je bila večkrat zadeta, od časa do časa ivahnješi.

Na bojišču ob reki Aisne je vladal včeraj dopoldne mir. Francozi vsled izgub niso nadaljevali svojega prejšnjega dne neuspelega poskusa, predreti nemško bojno črto. Se le proti večeru so se pričeli delni napadi. Na grebenu Beutene, na višini Craonne in severozahodno od gozda La Ville aux Boix so bile sovražne napadalne čete v našem ognju odbite, ali so pa bile v boju iz bližine vržene nazaj. Tudi pri Les Godat in Gourey ob kanalu Aisne-Marne so bili sovražni napadi odbiti.

V zgodnjih jutranjih urah v Sampanji podvzeti francoski napadi so po najhujšem, že več dni vedno večjem artilerijskem ognju prodrli naprej v približni širokosti 20 km. Tudi tam od sovražnika podvzeti poskus, predreti našo bojno črto, je bil od naših zavornih postojankah odbit. V našem protinapadu smo zopet odvzeli tamkaj se bojujočim sovražnim divizijam dele gozdov, katere so že bili dosegli in sicer ned Moron Villiers in Auberive, vjeli 500 mož in vplenili nekaj strojnih pušk.

Na levem bregu reke Mezele in južnozahodno od Mühlhausena mimogrede živahno artilerijsko delovanje. Severno od Münstra, v Vogezih, so naše napadalne čete vjele 10 Francozov v sovražnih jarkih.

Vzhodno bojišče.

Nožene spremembe.

Macedonsko bojišče.

Zahodno od Bitolja je zelo krepek napad naših čet vrzel Francoze iz postojank na Črveni Steni, ki so prišle v bojih meseca marca v sovražne roke. — Protisunki so bili odbiti, vjetih je bilo čez 200 mož, vpljenih več strojnih pušk in metačev min.

Carška dvojica — vjetnik.

List „Allgemeen Handelsblad“ poroča iz Londona: Prejšnji ruski carski dvojici se je prepovedalo drug z drugim govoriti, ako niso navzoči stražniki. Ta odredba je zadela carsko dvojico, ker so se iz palače utihotapljala različna pisma. Car razpolaga nad tremi sobami v palači. Straže so pomnožili. Hrana je postala bornejša.

Ali pridejo Amerikanci v Evropo?

Amsterdam, 17. aprila.

Po poročilu iz Novega Jorka piše list „New-Jork American“:

Mnogo članov severoameriškega kongresa se je izreklo proti zvezi s četverosporazumom. Celi severoameriški generalni štab je proti pošiljanju čet v Evropo. Pomisleki kongresnih članov so politične narave. Mnogi trdijo, da bi Severna Amerika ne smela zapustiti svoje dosedanje politike, ko se ni z nikomur vezala, kajti ta politika je tako stara, kot severoameriška ljudovlada sama. Bati se je, da bi kakoršnakoli zveza z evropskimi vevlasti privedla Ameriko do tega, da bi se Združene države udeležile tudi kakšnega poznejšega evropskega spora. Znamenitejši kongresni člani so mnenja, da bi Ameriko zveza z eno ali drugo četverosporazumovo državo privedla v kratkem času v težaven položaj. Zveze po mnenju teh mož ne obstajajo med narodi, ampak med vladami!

Rekviriranje v Celju. Iz Celja se nam piše: Te dni se bo vršilo še eno rekviriranje krompirja. Po kakem ključu, ne moremo izvedeti. Menda se bo istotako rekviriralo po drugih glavarstvih. Dolžnost vlade je, da naznani tudi kmetu ključ, po katerem se bo odvezalo. Tudi kmet ima pravico, vedeti za ključ in ne samo isti, ki odjema. Po postavi z dne 4. avgusta 1916, § 4, točka 5, 6, se mora posestniku toliko pustiti, kar rabi za svojo hrano, za klajo in za seme. Druge postavbe od istega časa ni.

Nove karte za kavo. Cesarska namestnija nam raznanja, da se bodo te dni izdale nove karte za kavo, ki imajo svojo veljavo od 15. aprila do dne 10. unija. Karte se bodo glasila na eno osminko kilograma žgane in ¼ kg mešane kave.

Cene za les. Iz Dunaja se poroča, da so avstrijske velike lesne trgovine sklenile sledeče cene za les in sicer za kubični meter: Hlodi (plohi) mehke les (bor, smreka, jelka) 40—58 K, trd les (hrast in bukov) 80—118 K, deske (mehke les) 95—110 K. Na Češkem celo 150—200 K. Hrastove debele deske 240—260 K, tanjše 265—275 K. Otesani ali oglati žagani mehki les 60—88 K, trdi 230—250 K. V Galiciji mehki les 87—110 K, za moravski otesani les 130—220 K. Na Štajerskem za hlode (plohe, stavnbi mehki les) 35—50 K za kubični meter, za hlode trde 50—60 K. Mehke deske 85—118 K, oglati ali otesani les 70—110 K, deske trde 110—220 K. Opaža se splošno naraščanje cen in vedno večje pomanjkanje blaga povsod.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zalcu ni bilo v pretekli dobi nobenega popraševanja po tujem hmelju in so bile cene, ki so se gibale med 90 in 110 K, samo na papirju. Kljub dolgi in hudi zimi so hmeljski nasadi precej dobro prezimili. Na Češkem bo letos komaj ena tretjina hmeljskih nasadov obdelana. V mesecu maju je na Češkem ustavilo svoj obrat 8 srednjevelikih in 2 zelo veliki pivovarni in sicer v Trutnovem in v Taboru.

Zasega ovčje volne. Kakor znano, je vlada ovčjo volno zasegla. Glede te zasege se je tirolski deželni kulturni svet nedavno posvetoval in je sklenil sledeče: Zasega ovčje volne gre celo tako daleč, da kmetom, ki pridelujejo volno, niti toliko volne ne ostane, kolikor je neobhodno rabijo za svojo lastno potrebo. Nasledek tega bo, da kmetstvo prebivalstvo v doglednem času ne bo imelo niti potrebne obleke. Iz raznih nadomestnih tvari, sestavljeno sukneno blago je za obleko kmetkega prebivalstva nesposobno, ker se more pri težkem delu rabiti edino obleka, ki je narejena iz trpežnega in močnotkanega blaga. Pri težkem delu na prostem pa mora imeti delavsko in kmetstvo prebivalstvo obleko, ki ga čuva pred slabim vremenom in ki se preveč ne obrabi. V to svrhu se more rabiti edino volneno blago. Deželni kulturni svet se bo obrnil na ministrstvo na Dunaj za odpomoč.

Vprašanja in odgovori.

Zavoljo rekviriranja živine. Iz St. Janža na Vinski gori nas vprašajo: Prodal sem erarju srednje debelega vola. Plačali so mi ga samo po 2 K 50 vin. 1 kg. Tehtal je 315 kg. V zadnji številki „Slov. Gospodarja“ pa smo čitali, da so vprežni voli po 3 K 50 v. — Odgovor: Vašega vola so vam cenili po najslabši (III.) ceni, ki je za sedaj določena za klavne vole. 3 K 50 v je najvišja cena za lepe in močne plemene vole, ki se rabijo za vprego, a ne za mesarja. Ako mislite, da so vam Vašega vola prenizko cenili, obrnite se na ravnatelja živinske vnovčevalnice v Gradcu, g. Schneiderja. — Iz Šmarja nam pišejo: Ali se sme rekvirirati krave in telice, ki so že skoro čez pol časa in še čez breje? Ali se srednjim posestnikom, ki imajo približno 15 oralo zemljišča in imajo samo dve kravi za potrebno delo, sme samo eno pustiti? — Odgovor: Močno brejih telic in krav (čez tri mesece) se ne sme rekvirirati. Če pa vam jih nakupovalec hoče odvzeti, pa se ekspresno pritožite na ravnatelja živinske vnovčevalnice v Gradcu, g. Schneiderja. Glede oddaje krave pa je najbolje, ako se pogovorite z nakupovalec in ga prosite, naj vam pusti obe kravi vsaj tako dolgo, da si obdelate svoje njive.

Zavoljo živinskih cen. Iz slovenjbiškega okraja nam pišejo: Kakšne cene so sedaj pri živini? Tukaj pravijo, da ni višje cene kakor 3 K. — Odgovor: Cesarska namestnija je od 1. aprila 1917 naprej določila nove cene za klavno živino in sicer: za vole I. vrste 1 kg žive teže 3 K 50 v, II. vrste 3 K, III. vrste 2 K 50 v. Za krave I. vrste 3 K 10 v, II. vrste 2 K 60 v, III. vrste 2 K 10 v. Za bika in telice I. vrste 3 K 30 v, II. vrste 2 K 90 v, III. vrste 2 K 40 v. Za drobnjad gorej omenjenih vrst 1 K 80 v. Cesarska namestnija pravi, da so se zazdaj znižale samo cene za II. in III. vrsto; za I. vrsto pa se znižajo cene dne 1. junija. Sedaj določene cene veljajo pri hlevu posestnika. Običajnih 5% žive teže se bo še tudi odslej odtegovalo.

Zavoljo prodaje jajc in fižola. Če kdo jajca in fižol v mesto prinese, mu vse odvzamejo. Zakaj se tozadevna postava ne razglasi? — Odgovor: Jajca ne smejo niti iz okraja, nač pa v Vašem okraju lahko prosto prodajate lastni pridelek. Ako jih nesete iz okraja in vam jih odvzamejo, vam jih morajo plačati po najvišji ceni. V Vašem okraju vam jih ne sme nihče odvzeti. Ako vam jih odvzame, ga tožite pri

sohnji. Fižol je pod zaporo in ga smete prodajati le žitnoprometnemu komisijonarju.

Zavoljo podpore. Iz Mislinje smo dobili sledeče vprašanje: Ali imajo moja mati pravico do podpore? Jaz sem sin srednjega kmeta. Pred vojno sem vedno doma skrbel za očeta in mater. Mati so zelo bolehní in sedaj si ne morejo pomagati. Za mojo nadomestitev bi morali imeti dva druga delavca. Za to sedaj zelo revno živijo. Rojen sem leta 1892 in sem odrinil v vojaško službo meseca oktobra leta 1915. Kakor mi je znano, so mati prosili za podporo. Na okrajnem glavarstvu pa so jim prošnjo zavrnili. — Odgovor: Ker služite kot aktivni vojak, po postavi Vaša mati nima pravice do podpore. Sicer pa bi vam šla podpora, ker ste skrbeli za svoje starše. Ko bo Vaša aktivna vojaška služba pri kraju, takoj napravite novo prošnjo. — Vojak iz Gradca nas vpraša: Ali imajo take žene pravico do podpore, ki nimajo svojih otrok. Posestvo pa meri n. pr. 10 do 15 orolov. Mož je pri vojakih eno leto in tri mesece. Žena mora drago plačevati hlapca, dekle in vsakega delavca. Podpore pa ne dobi nič. — Odgovor: Vaši ženi gre na vsak način podpora. Naj se še enkrat zgleda pri občni in naj napravi novo prošnjo. Kot prilogo naj pridelane opis svojih sedanjih težavnih gospodarskih razmer. Zupan naj ta opis primerno potrdi. Prošnjo naj navede, koliko jo stanejo delavci, ki nadomestujejo vpoklicanega gospodarja. — Iz Ljutomerja nas vprašajo: Smo trije bratje: starejši služi že 12. leto pri orožnikih. Mlajši brat je služil aktivno in od meseca novembra leta 1914 ni od ujeta nobenega sledu več. Jaz sem bil vpoklican kot rezervist ob prvi mobilizaciji in sem od tega časa vedno pod orožjem. Tako so ostali starši, ki so stari: oče 66 in mati 67 let, brez vsake pomoči doma. Posestvo obsega 24 orolov in ga starši ne morejo sami obdelovati, a delavcev ni dobiti. Že parkrat so prosili za podporo, a bili so odklonjeni z opazko, da je posestvo dovolj veliko, da lahko žive brez podpore. — Odgovor: Postopajte tako, kakor svetujemo v odgovoru na vprašanje iz Gradca.

Zavoljo petroleja. Iz ljutomerskega okraja smo dobili sledeče vprašanje: Okrajno glavarstvo je poslalo občinskemu predstojniku karte za petrolej za vse občane. A župan ne da nikomur kart, ampak jih pošlje v sosednji trgovino, kjer se petrolej deli. In tam že vsaki peti občan ne dobi petroleja. Ali ni župan dolžan, dati nam kart, da si potem lahko gre vsak po petrolej? V trgovini pravijo: Je že nekdo petrolej odnesel! Tudi pri sladkorju in moki je približno tako. — Odgovor: Župan mora vsaki hiši izročiti primerno število petrolejnih kart in jih ne sme dati trgovcu, da bi jih on delil. Trgovci imajo dolžnost, dati na vsako karto petrolej, ker se izda samo toliko kart, kolikor je došlo petroleja. Ako se res vršijo kake nerednosti, se pritožite na okrajno glavarstvo, in če tam nič ne izda, pa naravnost na cesarskega namestnika grofa Claryja v Gradec.

Zavoljo skupnega pašnika. Vprašajo nas: V Drešnji vasi imamo skupen pašnik. Pasla se je živina, že 50 let in zdaj so nekateri posestniki ta pašnik v najem dali, ker ni občinski, ampak posestvo pripada komuni. Svetujte mi, kako naj postopam, da se to ne bode v najem dalo in se še zanaprej na tem pašniku živina pase. — Odgovor: Obrnite se na c. kr. urad za agrarne operacije, Maribor, Edmund Schmidgasse, kjer boste dobili vsa potrebna razjasnila in pomoč.

Razne novice.

Rus vjel Rusa. Ruski vjetnik Jefim Simpicer, sedaj pri nekem kmetu v graški okolici, se je t dni vračal iz gozda proti domu. Na cesti sreča moža, ki se mu je zdel sumljiv in ga ustavi. Ni se varal, ustavi ga rojaka, Rusa begunca. Tiral ga je k orožnikom, kjer se je dognalo, da je prijeti osumljenec ruski vojni vjetnik, ki je pobegnil iz taborišča za vjetnike.

Dober pripomoček. Nekega dne je obiskal župnik imovito hišo in pri odhodu posegel v srebrni škropilnik pri vratih, a videl, da je čisto suh in da ta sicer pobožna družina ne čista dovolj blagoslovljene vode. Zaraditega hoče posvariti, toda tako, da ne bi nikogar žalilo in vendar pomagalo. Skrivaj dene svetel denar v posodico. Ko čez nekaj tednov zopet obišče to družino, se prepriča, da njegov denar še mirno počiva v prazni posodici. Ko to pot odhaja, se hoče prav slovesno pokrižati z blagoslovljeno vodo, a ker je ne najde, reče: „Glejte, pri vas imate dekle, ki ni tatica, pa tudi ne svetnica: ta vam ne krade, kajti že pred tedni sem položil tu denar tu sem in še zdaj je notri, a tudi blagoslovljene vode ne rabi, ker sicer bi morala že davno ta denar najti.“ To je bilo dovolj jasno in zdaj se prične izgovarjanje in opravičevanje skoro kakor v računu po prvem grehu: gospod očita gospej, gospa krega dekle, dekla zvrtača na hčerko. Pomagalo pa je, in gospod župnik ni nikdar več našel srebrne posodice prazne, še druge družine so si poskrbele blagoslovljene vode, da bi jih župnik ne pripravil v enako sramoto in zadrego.

Temeljiti odgovor. Zupan v Gmündu je držal na bavarskega kralja Ludovika I. počasen, a zelo patriotičen in točen govor. Kralj je postajal nestrpen, župan pa je začel govoriti o živinoreji. Odvetnik Warmuth je menil, da napravi vladarju veliko uslugo, če seže županu v besedo. Sredi govora je

kar naenkrat vprašal, po čim so osli v mestu. Zupan je zapazil, kam to meri, ter je v veliko začudenje kraljevo odvrnil: „Če so tako veliki, kakor ti — prav gotovo 25 forintov.“

Dober nauk. Konjar kitajskega cesarja je nekoč tako slabo ravnal s cesarjevim konjem, da je živinčje poginilo. Vsled tega se je cesar silno raztogotil in bi bil nemarnega konjarja zabodel, da ni tega preprečil neki mandarin (višji uradnik). „Velikanstvo! Ta človek niti ne sluti, kako zelo se je pregrešil“, je dejal. — „Dobro. Pa mu vsaj ti razloži to“, se je potolažil cesar. — In mandarin je začel: „Poslušaj, grdob, koliko prestopkov si zagrešil! Prvi si kriv, da je poginil cesarjev najljubši konj. Drugič bi bil kmalu zakrivil, da bi te bil vladar v svoji jezi zabodel in končno si še vzrok, da bi se bil cesar ponižal pred vsem ljudstvom s tem, ker bi bil umoril človeka zavoljo konja.“ — Cesar je razumel nauk. „Reči mu, naj odide! To pot ga pomilostim“, je dejal cesar mandarinu in je osramočen odšel.

Dopisi.

Maribor. Mestni magistrat naznanja, da se naj osebe, ki so bile pri zadnji oddaji družinskih kartic prideljene kakemu drugemu okolišu kakor sicer, tukaj javijo, da se popravijo pomoči.

Sv. Jakob v Slov. gor. Po petletni mučni bolezní je dne 9. aprila zapustil ta svet 72letni Janez Lorenčič na Kušerniku. Bil je pobožen, bogaboječ mož: rad je zahajal v cerkev in tudi otroke je večkrat opozarjal, naj gredo ob delavnih dneh k sveti maši. Na svidenje nad zvezdami!

St. Ilj v Slov. gor. Nedeljska prireditel v Slov. Domu se je dobro obnesla. Igra so domača dekleta dobro pogodila. Nastopila sta dva pevka zbor: domači mešani in jarenski moški. S posebnim veseljem pa smo sprejeli poudčni in vspešni govor prof. g. prof. dr. Hohnjea iz Maribora. Nato se je vršil občni zbor Bralnega društva. Iz poročil smo posneli, da društvo tudi v vojnem času prav pridno deluje in tako daje lep zgled drugim društvom na Slov. Stajem. Izvolil se je stari odbor. — Dne 13. aprila je na Stari gori pogorela viničarija cerkvenega ključarja g. Baumana. Zažgal je viničarjev otrok. Škoda znaša okrog 20.000 K.

Spilfeld. Dne 8. maja je tukaj sv. birma, dne 9. maja pa v sosednji Gomilici.

Sv. Peter pri Radgoni. V Stavešincih je dne 27. marca mirno v Gospodu zaspal občesposlovan mlad kmet Jakob Čirč. Rajni je bil dober gospodar. Bolehal je že več let. Bil je dolgo let zvest naročnik „Slov. Gospodarja.“ Zapustil je mlado ženo in 3 nedoročastih otrok. Ima tudi še tri brate, od katerih je eden duhovnik v Ptuj, drugi je v vojaški službi, tretji pa je že od začetka vojske vjetnik v daljni Sibiriji. Rajni se priporoča vsem znancem in prijateljem v molitev. N. p. v. m.!

Velika Nedelja. V cvetoči mladosti 18 let je umrl mladenič član Marjine družbe, Jožef Bezjak iz Trgovišča. Blagi mladenič je bil v svoji dolgotrajni bolezní zmirno Bogu udan. Bil je večkrat spreviden s sv. zakramenti. Ob smrtni uri je še klical očeta, ki se mora boriti proti izdajalskemu Lahu. Pogreb se je vršil dne 28. marca. N. p. v. m.!

Sv. Marko niže Ptuj. Iz Rusije pošiljajo pozdrave naši rojaki iz Nove vasi: Jakob Herga, Jožef Kolarič in Miha Horvat. Vsi trije delajo globoko pod zemljo v rudnikih.

Ptuj. V našem mestu je zmanjkalo premoga. Mestna plinarna, mestna parna perilnica in mestna parna pekarija in več zasebnih obratov bo te dni ustavilo obrat.

Vuzenica. Vabimo vse častilce Marijine, domačine in sosedne, k Devici Mariji na Kamen, kjer bo v nedeljo, dne 22. aprila 1917, velik cerkveni šhod in vojni pobožnost. Pride procesija iz Mute in domača procesija, ki se združijo okoli 10. uri dopoldne v spodnjem trgu pri kapeli sv. Florijana.

Zreče. Letos teče petindvajseto leto, odkar je naš kraj zapustil bivši posestnik tukajšnji, g. Karel Teppei, sedaj podžupan v Celju. V pogledu na dobo od četrte stoletja in z ozirom na prijetne spomine iz nekdanje domačije pripisal je 100 K z željo, da župnik in župan znesek razdelita med ubožce. Visto svrhu je darovalčev okrajni naslednik, g. Josip Presker, priložil tudi 100 K in te dni zopet 100 K za „pisanko“ siromakom. Obema „jubilantom“ vsa hvala in zahvala!

Sladkagora pri Smarju. Tukaj smo na Veliki četrtek pokopali spoštovanega gospodarja Matevža Majcen. Vsi smo ga radi poslušali, ko nam je imel veliko zanimivega povedati iz starih časov. Veliko si je prizadeval in trudil, da si je svoje posestvo prav lepo spravil v red. Njegova prijateljstva sta mu bila „Slov. Gospodar“ in „Straža.“ Blag mu spomin!

Rajhenburg. Naša fara je zdaj postala tiha in otožna. Zaradi svoje razsežnosti ima 12 podružnic. Zvonove so obdržale le 4 podružnice in sicer: Sv. Ahac 1. Sv. Anton 1. Sv. Peter (stara fara cerkev) 2. Sv. Mohor 1. Naš največji zvon še zdaj leži pri Lebringu. Sicer pa se je drugod ravno tako zgodilo. Vsi prosimo, da bi Bog že enkrat navdihnil voditelje višje politike z mislijo na mir.

Rajhenburg. Ne le v vojski, tudi doma ima smrt obilo žetev. Veliki napor, žalost, skrb za vsakdanji kruh, negotovost, kaj bo, očitno povzroča od-porno k slovo ljudske moči. V trgu je smrt pobirala po

vrsti: Jožef Lenard, priljubljen in spreten ključavničarski umetnik, je umrl nagloma. Kot zadnji spomin svoje dela je zapustil bitje stare ure na dva mala zvončka, ki sta prišla v stolp prejšnjih lepih zvonov sv. Petra, Alojzija Fišer, doma iz Velenja, je tudi morala zapustiti Rajhenburg. Bila je skrbna gospodinja in zvesta katoličanka ter velika dobrotnica ubogih. Dasi je bil dan njenega pogreba skrajno blaten in deževen, se je velika množica odraslih in šolskih otrok udeležila njenega pogreba. Blag ji spomin! Franc Zakšek, gospodar na Šutni, miren in resen gospodar, ki je vedno rad pomagal drugim, je tudi prominul. Ko je bilo treba za stavbo nove cerkve voziti in delati, je on storil, kolikor je mogel. Za svoja dobra dela uživa zdaj večni mir. Viktorija Zagorjan, njena starost ni mogla bolezní premagati, je zaspala v Gospodu, kateremu je služila z vnetim srcem. Cerkev je vedno ljubila ter ob raznih prilikah pokazala svojo nesebično požrtvovalnost. Lurška Marija ji je gotovo bila vojnička v kraj sreče in radosti. Naj v miru počiva!

Listnica uredništva.

Jožef Mervid, K. k. Bahnhof-Kommando Chodorow, vojna pošta št. 117/II: Morate se pritožiti na višje povljestvo — T. maš. Hodnik, K. k. Lir 26. 3 vojna postaja, v jna pošta 335: Ni nobena take bolezní, da bi bil okraj zaprt. — Vojna pošta št. 893 M. N.: Radi pomanjkanja prostora pesmi ne moremo sprejemati. — St. Vid pri Grobelnem: Vsako okrajno glavarstvo si je razdelitev sladkorja po svoje uredilo. Naj občina vpraša na glavarstvo, koliko sladkorja pride v Vašem okraju na eno karto. — Videm ob Savi: Ker se niste podpisali, Vašega dopisa ne moremo priobčiti. — Semihovac v Bosni: Seveda je tudi vam podpora. Le zglasite se pri Vašem občinskem poglavarstvu. — Žusem in Vransko: Edina pomoč zoper take nepravilnosti je, da se pritožite na okrajno glavarstvo in cesarsko namestništvo. — Žene v Središču: Naslov cesarskega namestnika je: Manfred grof Clary, Gradec. — G. M. Vodošek: Hvala, toda cenzura bi nam črtala!

Interijane stavilke.

Gradec, dne 10. aprila 1917. 84 11 53 12
Linc, dne 14. aprila 1917. 84 79 40 73 24

Mala naznanila.

Teška breja krava, zna tudi dobro voziti, je na prodaj. Naslov prodajalca pove: Hrašovec Jož, Meljski breg 24, Maribor. 318

Hiša, 40 metrov dolga, 16 metrov široka, s stiri sobami, kuhinja, perilnica v dnjak in še velika dvorana; z 2020 kvadratnih metrov zemljišča, tik železniške postaje v Petrovčah je na prodaj. Več se poizve pri županu v Petrovčah 319

Lepa krava ki zna voziti, se prodaja. Več pore upravnistvo Slov. Gosp.

Drvarja (Akkordant) in 1 volarja prejme viničarska šola v Burgwaldu pri Mariboru. Plačilo po dogovoru. 322

Išče se deklica za pašo, od 7. let naprej. Vzame se tudi za svojo. Naslov v upravnistvu pod št. 333

Organist in cerkveni dobi začasno službo pri romarski cerkvi v B. na Oraigori pri Ptuj. Prav dobri dohodki, lepo stanovanje. Oglasila na župni uradi! 328

Vinogradnim posestnikom se naznanja da imajo podpisani čez 20.000 komadov ameriških divjakov po nizki ceni na prodaj. Po vojni bo ameriški treni material zopet dražji, ker malokdo hoče daj svoje vkoreninjati. Cepjenke so vse razprodane. Divjaki so lepo vkoreninjeni. Cene nizke, po dogovoru. Divjaki so posebnost za suho cepljenje. Matevž Štraš-k, sadjartorec, Sv. Ema, Nežbiše, pošta Pristava, Slov. Staj. 331

MLADENKA

(od 18 do 30 let) iz poštene sl - venske kmetijske ali žlarske hiše, ki se razume na gospodinjstvo v hiši in zunaj, pridna in snažna, se vzame od starih zakonskih za svojo na lepo posestvo brez dolga in brez otrok. Želi se pridne župnega urada. Pisma do 22. aprila na upravnistvo Slov. Gospodarja pod „Prdca mladenka št. 329“.

V mestu Maribor se prodaja

nova vila

z 8. samostojnimi stanovanji, (tudi za samostojne, stanovalce) z velikim vrtom. Cena (cenila) 26.000 K. Več pove Simon Volk, Maribor, Duhačeva ulica 5. vrata 6. 330

Vabilo

Kmečke hranilnica in posejilnica pri Sv. Boifenu v Slov. gor.,

reg. zad. z nem. zavezo,

vabi na redni občni zbor.

ki se vrši v nedeljo, dne 13. maja 1917 ob 4. uri popoldne v prostorih gostilne g. Fr. Horvat s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika v zadnjem občnem zboru. 2. Revizijsko poročilo. 3. Poročilo načelstva. 4. Poročilo nadzorstva. 5. Odobrenje računa za l. 1916. 6. Volitev načelstva. 7. Slučajnosti.

Ako bi ta le občni zbor ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje v istih prostorih drug občni zbor, ki sklepa brezpogojno. 326

Kostanjev les in smrekovo skorjo

kupi vsako množino po najvišjih cenah

Jakob Vrečko,

Maribor, Cvetlična ulica šte. 8. 334